

Abonnement pour un an
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

"IDJTIHAD,, Constantinople

Téléph. St. 865

XXI ème ANNÉE

1 Avril 1926 — No 201

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذ لیبی ۵ ایرادر .

ادارہ خانہ سی :

جغال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنہ

نومرو ۲۰۱ - ۱ نیسان ۱۹۲۶

خودکام دیو

هراوکه وقتی مکتبیدن چیقدهلری زمان دیوک باغچه سنه
اوشامغه کیتمک چوجقنرک عادتق ایدی . بو ، طاتلی
یشیل چنلریله ، تنها ، بیوک بر باغچه ایدی . شوراده
بوراده ، یشیلاکلرک اوزرنده ییلدیزلر کبی کوزل چیچکلر
پیریلدردی . اون ایکی شفتالی آغاجی واردی که ایلک
بهارده بیاض و نارین کلرینی آچارلر و صوک بهارده نفیس
میوهلرینی ویریرلردی . قوشلر آغاجلرک اوزمرنده اوله
طاتلی سسلرله اوتوشورلردی که چوجقنر اوینلرینی
براقوب اونلری دیکرلردی .

چوجقنر بربرلرینه بوراده نه قادار بختیارز دیرلردی .
بر کون دیو عودت ایتدی . (قورونو آ) لی اژدرک
زیارتنه کیتش و اونک یاننده یدی سنه مسافر قالمشدی .
بو مدت ظرفنده قونوشه جقنرینی ده ختامه ایردیرمش
و آرتق سراینه دونمشدی . عودتنده باغچه ده اوینایان
چوجقنری کوردی . پک آجی برسسله :

— اوراده نه یاپیورسکیز ؟ دییه باغیردی . چوجقنر
قالیشدیلر

ویاخود ابونیک محضا اولادلرینه یوکسک تحصیل ادراک
ایتدیرمک امل نجیبیه درعهده ایدیندکری و سوق
ضرورت واسباب مجبره دولایسیله دیونه مراجعتلری
علیمه سرد مطالعاتدن وارسته در .

مثلا اساساً کیرا ایله برخانه ده اقامته مجبور بر آدمک
اوطوردیغی خانیه تقسیطله مبايعه قائلشماستی و بو بایده
عقد ایتدیکی مقالوهستی تطیق امرنده اقتصاده رعایتله
منتظماً تقسیطلرینی تأدیه ایتمی و بالنتیجه کنندینک
وعائله سنک رفاه و سعادتق مستلزم بر کیفیت اوله جغندن
شخص مذکورک بو حرکتی تنقیده بدل سزای تقدیر
کورورز . بوقیلدن اوله رق حیاتلرینی سیغورطه ایتدیرنلر
و ضرورت حاللرینه رغماً تقسیطلرینی وقتنده تأدیه به مسارعت
ایدنلر شایان آفرین برسیاست تعقیب ایتش اولورلر .
تکرار ایدلم لزوم حالنده عاقلانه بر صورتده بورجلا-

— باغهم یالکیز بکا عأندر . آرتق بتون دنیا بونی
بیلملی در . بن دن باشقه سنک اوراده کز مه سنه مساعده
ایتم دیدی . و در حال اطرافنی بیوک بر دیوارله چویردی .
شویله ده بر لوحه یازدی .

کیرمک ممنوعدر . کیرن جزالانیر

بو ، خودکام بر دیو ایدی . زواللی چوجقنر آرتق
تنفس یرلری یوقدی . سوقاقده اوینامنی تجربه ایتدیله .
سوقاق توزلو ایدی . سرت و طاشلق اولدینی ایچین
خوشلرینه کیتمدی . درسارینی بیترنجه او یوکسک دیوارک
اطرافنده کز نیرلر و دیوارک آرقه سننده کی کوزل باغچه دن
بخت ایدرک بربرلرینه :

— اوراده نه قدر بختیاردق ! دییه رک قونوشیورلردی .
نهایت بهارکلدی . بتون اطراف کوچک قوشلر و چیچکلرله
دولدی . یالکیز خودکام دیوک باغچه سی حالا قیشدی .
قوشلر چوجقنرک کلدیکی کوندنبری اوتمک ایچین اوز و ملیور ،
آغاجلر آچیلوب چیچکلنمکی اونوتویورلردی . بر دفعه
کوزل بر چیچک چنلرک اوستندن باشنی قالدیردی فقط
او منظره نی کورونجه چوجقنرک کدریله در حال کندیسنی
تکرار یره آتوب او یقویه دالدی . بوراده یالکیز بوز

نوب هر هانکی مهم بر ایشی باشه چیقارمق و فرصتن
استفاده به چالیشمق البته که معقول و مقبول بر حرکندر .

شبه سزکه عقلنه صاحب هر فرد ، محضا موده به تبعیت
مقصودیه و یره سیه اشیامبايعه سنی اعتیاد ایدینه و یا هر هانکی
بر کیفی یرینه کتیرمک اوزره بورجلانانلرله عاقلانه
دوشونجهلر محصولی مدیون بولنالر . آره سننده کی فرق
عظیمی مشاهده و تمیز ایده بیلیر .

خلاصه آرقداش ، بورجلانمقدن هر حالده حذرایت .
هیچ دکنسه معاش سندینی ، آیلق قوچانی محکمه لرک ،
صرافلرک آلنه تودیع و بویله جه کونک برنده اونلرک حکم
و کيفلری آلتنده یاشایه جق درجه ده اسارت دوشوب
آداملغکندن تجرد ایته !

و آغا جارك دالرينه چيقمشاردى . كوردىكى بتون آغا جاردە
برچوقق واردى و آغا جارك دالرينك اوستندە چوققارلك
بولونماسدن اوقدر بختيار ايدىلر كە چيچكلرە بورونمش
اولان قوللارنى چوققارلك باشلىرى اوزرندە طاتلى طاتلى
ساللايورلردى . قوشلار دالدىن دالە اوچوشيور ، چنلر
و چيچكلر يشىل اوتلر ك آراسندن باشلىرى اوزاتيور
و كوليورلردى . منظرە كوزل برشكلى آمشدى .

يالكز تك بر كوشە ، باغچەك اوزاق بر كوشەسى حالا
قىشسىدى . اورادە چوققارلك ك كوچوكى واردى . او
اوقدر كوچوكى كە آغا جارك دالرينه چيقمە كوشى
يتمدىكى ايچىن اطرافندە آجى كوز ياشلىرىلە آغلايەرق
دولاشيوردى . بو زواللى آغاچ دە حالا بوزلە اورتولويدى
وقارلە پويراز حالا اوستندە ايكلەيوردى . آغاچ

— آتلا ! كوچك چوقق ديدى و اونك چيچەبىلە جكى
قدر دالرينى آشاغىيە ايندىردى . فقط چوقق چوق
كوچوكىدى . بو منظرە قارشىسندە ديوك قلى اريدى .

— نە قدر خودكام ايتمشم ؟ ! بورايە بهارك نيچىن
كلك ايستەمديكنى شيمدى آ كلايورم . شو زواللى كوچك
چوققى آغا جارك اوستنە قويايم ، صوكرە باغچەك ديوارلرىنى
ييقايم كە بوراسى چوققارلك تنفس ىرى اولسون دىيە كندى
كندينە دوشوندى . واولكى حركتندن جدأ نادم اولمشدى .
درحال مريدونلرى ايندى . يواشچە باغچە طرفندەكى

قاپوي آچدى . و باغچەيە ايندى . فقط چوققارلانى
كورونچە اوقدر قورقديلر كە بردن قاچيشديلر اورتەدن
غائب اولديلر . و باغچە يەنە قيشە بوروندى . يالكز كوچك
چوقق قاچەمامشىدى . چونكە كوزلرى ياشلە دولو
اولدينى ايچىن ديوك كلديكنى كورمەمەمشدى . ديودە
اونك آرقەسندن قاپەرق يواشچە اللرى ايچنە آلدى
و آغا جارك اوزرينە قويدى . آغاچ درحال چيچكلەندى .

قوشلر كلوب قوندى و اوتدى . چوقق قوللىنى اوزاتەرق
ديوك بوينە صاريلىدى . ديكر چوققارلر كوردىلر كە ديو
پك تەلەكلى دكلار قوشوشديلر . ايلك بهاردە اونلرە
كلدى . ديو :

— چوققارلر باغچەم آرتق سز كدر ، ديدى . و آلئە
بيوك بر قازمە آلەرق ديوارلرى ييقدى . اوكلە زمانلرى

و قار بختيار اولەراق بتون سسە بزم حكمز سورەجك
ديدىلردى . بهار بو باغچەيى اونوندى . قار بياض اورتوسى
چنلر اوستنە كرمش و بوزلر آغا جاركى كوشلرە كيدىرمشىدى .
بو آرادە قيش شەك روزكارىنى دە اورادە قالمى ايچىن
دعوت ايتدى . كوركلرە بورولو اولەرق اودە كلدى .
پويراز هر زمان اوفەكلى اُسيتىلرلە باغچەدن ايكلەدر
و اطرافندەكى باجلىرى ييقاردى .

— بوراسى خوش بر ىردر . يانمزە كلىسى ايچىن
طولويى دە چاغىرەم ديدىلر . طولودە كلدى . هر كون اوچ
ساعت سراك داملىرى و كرميدلرى اوزرندە فيرلينچەيە
فدر طنبورلرى چاليورلردى . و او زمان پويراز بتون
حيزلە باغچەك اطرافنى دولاشيوردى . كنديسى كول
رنكنندە ونفسى بوزدندى . خودكام ديو نچرەيە كلوب
باغچەك بياض صفوق حالى كورونچە

— آ كلايورم ، بهار بو قدر اوزون بر زماندنبرى
نەدن حالا كلىور ؟ . . . موسم ديكشسين ! . . . ديدى .
فقط آرتق نە بهار كلىور ؟ نەدە ياز ؟ صوك بهار بتون
باغچلرە آلتون يمشاركتيرمش فقط ديوك باغچەسە هيچ . . .
— اوچوق خودكامدر . ديوپ كچدى . و دائما

ديوك باغچەسى قيش ايچندە قالدى . شەك روزكارى ، دولو
دانهلرى ، بوز وقار آغا جارك آره سندنە قايناشيوردى . . .
برصباح ديو اويانمشدى . يتاغلك ايچندە طاتلى برسس

دويدى . بوسس اونا اوقدر خوش كلدى كە قراك
چاغىجىلرى جواردن كچور ظن ايتدى . حالبو كە بو
نچرەسەك او كندە اوتن كوچك بر كتن قوشى ايدى ؛ فقط
چوقدنبرى باغچەسندە بر قوشك اوتوشنى ايشيتمديكندن
بو اونا دنياك ك كوزل بر موسيقىسى كى كلىدى . يە
دولو دانهلرى ديوك باشندە اوشاشمە و پويراز ايكلەمكە
باشلادى .

آچىق نچرەسندن كوزل بر قوقو كنديسە قادار
كلدى . اوزمان ديو :

— ظن ايدىيورم كە نەهايت بهار كلدى ، ديدى .
ويا تاغندن قالقەرق باقدى .

نەكورسون ؟ عجائب بر منظرە قارشىسندە قالدى !
ديواردەكى كوچوك بر دليكن چوققارلر باغچە كچمش

« آدم بابامه »

کوردم سنی اوزاقلرده داغ کبی .
تاریخک کیمجه سنده صاغ کبی ..
بر دوداڭ قانده ، بی چامورده ،
حضورمک رؤیاسنی بوغماده ..
دیشلریگک رنکی قیزیل بر قایا ..
اژدر کبی باقییوردک دنیا به ..
کوزرکده بر یانار طاغ آتشی .
سومش بوتون ملکوتک کونشی ! .
هر بارماڭ بیک شیطان به بر عصا ؛
یاواریور طوپراق : بکا باصمه ! ..
قورقدم امان چکیل ده یوب اوپاندم ،
بو چامورلی اصلتدن اوتاندم ! .

ای حرصمک تاریخنده کورون ،
فضاحتک کفنه بورون ،
قانی ده دم نه به آجک قاپی ؟
نه به بوزدک عدمده کی یاپی ؟
نیچین قیردک سنی طوتان آلری ؟
نه به سهودک بو محنتلی ایلری ..
بر سجده نک ذوقه می قاپیلدک ؟
غرور ایله طمعدن می یاپیلدک ؟
هانکی طاتلی سوزدی سنی جوشدوران ؟
تاریخکی محشرده نک قوشدوران ؟
دیشه دیکک بر المانک طادی می ؟
سمادنک کنیدی می ، آدی می ؟

۱۷ مایس ۱۹۲۰

فاروق شکر

چو جق :

— خایر ! بونلر محبتک یارالیدر ! دیدی . دیو :
— کیمدر بو ؟ دیدی و ، ایچنه کان الهی بر قورقو
ایله ، چوجغک اوکنده دیز چوکدی .
چو جوق دیوه کولدی و
— سز بر کون باغچه کرده بزم اوینامامه مساعده
ایتمشدیکز ؛ بو کون ده بخله بزم باغچه اولان جنته کله جکسکز
دیدی .

و او کون اوکله تنفسنده کان چوجقلر دیوی ، آغاچک
آلنده بیاض چیچکلرله اورتولمش اولدینی حالده اولو
بولدیلر

اورادن چکلر هیچ کورمدکری برشیئی ، باغچه سنده
دیوگ چوجقلرله اوینادیغی کورورلردی . بتون کون
و آقشام دیوه اللهه ایصارلادق دیرلردی . دیو :

— هانی او ، آغاچک اوزرینه قویدیم کوجوک
ارقداشکز دیدی . بو ، دیوگک زیاده سودیکی چوجقدی .
چونکه کدیسنی قوجاقلامشدی . چوجوqlر :

— بیلیمورز او کتدی . دییه جواب ویردیلر .
— اونا هر حالده سویله ییکز که یارین بورایه کلسین ، دیدی .
فقط چوجقلر اونک بولنیدیغی یری بیلمدکرینی
و کوره میه جکلرینی سویلدیلر دیو بستیون متاثر اولدی .
هر اوکله تنفسنده مکتبدن چیقدن نصوکره چوجقلر
دیوله اوینامیه کلیرلردی . فقط دیوگک سودیکی کوجک
چوجوق آرالرنده کورونموردی . واقعا چوجوqlرک
هپسی طرفندن سویلیوردی . فقط اصل سودیکی کوجکلر
حسرتی دویور و دائما اوندن بحث ایدیوردی .

— اونی کورمک ایسته یورم سوزنی ورد ایدنشدی .
سنلر کچدی . دیو اختیارلادی وضعیفله دی . آرتق
اوینایاماز اولدی . دائما بیوگ بر قوتلوغه اوطورور ،
چو ققلرک اویناییشنه باقار و باغچه سنی سیر ایدردی .

— بر جوق کوزل چیچکلرم وار فقط چوجقلر
اونلردن ده کوزل دیردی . بر قیش صباحی ینه کینوب
یجره دن سپره باشلادی . آرتق قیشدن نفرت ایتمه یوردی .
ویلییوردی که قیش بهارک او یومه سسندن و چیچکلرک
دیکنمه سندن باشقه برشی دکدر . در حال کوزلرینه برشی
چارپدی . و دقتله اونا باقدی . ثبوت بو خارق العاده بر
خیالاتدی . باغچه نک نهایتنده بر آغاچ لطیف بیاض
چیچکلرله اوتولمشدی . باشند باشه آلتونلاشان داللرندن
کوش میوه لر صارقیوردی . آغاچک آلتنده سودیکی
کوجک چوججی کوردی . دیو مر دیوه نلردن یووارلاندی .
سوینج ایچنده ایدی . باغچه به کیردی . فیرلادی چمنلری
کچدی ، چوجغه یاقلاشدی . پک یقینه یاقلاشدن نصوکره
حدتدن چهره سی قیزارمش اولدینی حالده اونا

— سنی کیم بویله یارالادی ؛ دیدی . ایکی حیوی
آل آیلرینک و ایکی حیوی ده آیاقلرینک اوزرنده واردی .
دیو تکرار باغیردی شیمدی اله بر بیوگ قلنج آلوب
اونی اولدیره می ؛ سویله سنی کیم بویله یارالادی دیدی .